

Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2024

Sešit E

Zpráva o řízení státního dluhu

Obsah

I.	Vývoj a stav státního dluhu	1
1	Vývoj státního dluhu v letech 2015 až 2024	1
2	Vývoj státního dluhu v roce 2024	1
3	Stav státního dluhu	2
3.1	Měnová skladba	2
3.2	Skladba podle držitele	2
4	Emise a splátky dluhových instrumentů a realizace zápůjček	3
4.1	Státní pokladniční poukázky	3
4.2	Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy na domácím trhu	4
4.3	Státní dluhopisy pro občany	6
4.4	Přijaté úvěry	7
4.5	Krátkodobé zápůjčky a repo operace, státem vystavené směnky	7
4.6	Nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti	7
5	Vývoj na finančních trzích a ratingové hodnocení České republiky	8
II.	Výdaje na obsluhu státního dluhu	9
1	Základní tendence ve vývoji výdajů na obsluhu státního dluhu v letech 2018 až 2024	9
2	Rozpočet kapitoly Státní dluh a jeho plnění	10
2.1	Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh	10
2.2	Podrobnější informace o příjmech a výdajích kapitoly Státní dluh	11
2.3	Přehled úprav rozpočtu kapitoly Státní dluh v roce 2024	13
III.	Řízení státního dluhu	14
1	Strategie financování a řízení státního dluhu	14
2	Řízení likvidity státní pokladny v roce 2024	15
IV.	Tabulková příloha	18

Seznam zkratek

bps	bazické body
CEB	Rozvojová banka Rady Evropy
CHF	kódové označení švýcarského franku
CZK	kódové označení koruny české
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DPH	daň z přidané hodnoty
EIB	Evropská investiční banka
EUR	kódové označení eura
HDP	hrubý domácí produkt
JCR	ratingová agentura Japan Credit Rating Agency
JPY	kódové označení japonského jenu
Kč	koruna česká
MF	Ministerstvo financí
mil.	milion
mld.	miliarda
p. a.	per annum
p. b.	procentní bod
PRIBOR	referenční úroková sazba Prague Interbank Offered Rate
R&I	ratingová agentura Rating and Investment Information, Inc.
RRF	nástroj pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility)
SDD	střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy
SURE	evropský nástroj finanční pomoci (Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency)
SPP	státní pokladniční poukázky
tis.	tisíc
VAR	variabilně úročený

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Vývoj státního dluhu v roce 2024 (mil. Kč)	1
Tabulka č. 2: Měnová skladba státního dluhu	2
Tabulka č. 3: Skladba státního dluhu podle držitele	2
Tabulka č. 4: Přehled aukcí státních pokladničních poukázek v roce 2024.....	4
Tabulka č. 5: Přehled aukcí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v roce 2024	5
Tabulka č. 6: Ratingové hodnocení České republiky.....	9
Tabulka č. 7: Vývoj výdajů na obsluhu státního dluhu v letech 2018 až 2024	9
Tabulka č. 8: Vývoj akruálních úroků státního dluhu v letech 2018 až 2024	10
Tabulka č. 9: Výdaje kapitoly Státní dluh (mil. Kč)	10
Tabulka č. 10: Původně schválený rozpočet kapitoly Státní dluh na rok 2024 (Kč)	13
Tabulka č. 11: Rozpočet kapitoly Státní dluh na rok 2024 po schválení změny zákona o státním rozpočtu a provedení rozpočtových opatření (Kč)	13
Tabulka č. 12: Cíle, limity a rizikové parametry dluhového portfolia	14
Tabulka č. 13: Očekávané vs. skutečné čisté úrokové výdaje v roce 2023 a 2024 (mld. Kč).....	15
Tabulka č. 14: Porovnání čistých příjmů státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny v roce 2023 a 2024 (mil. Kč)	16

Seznam grafů

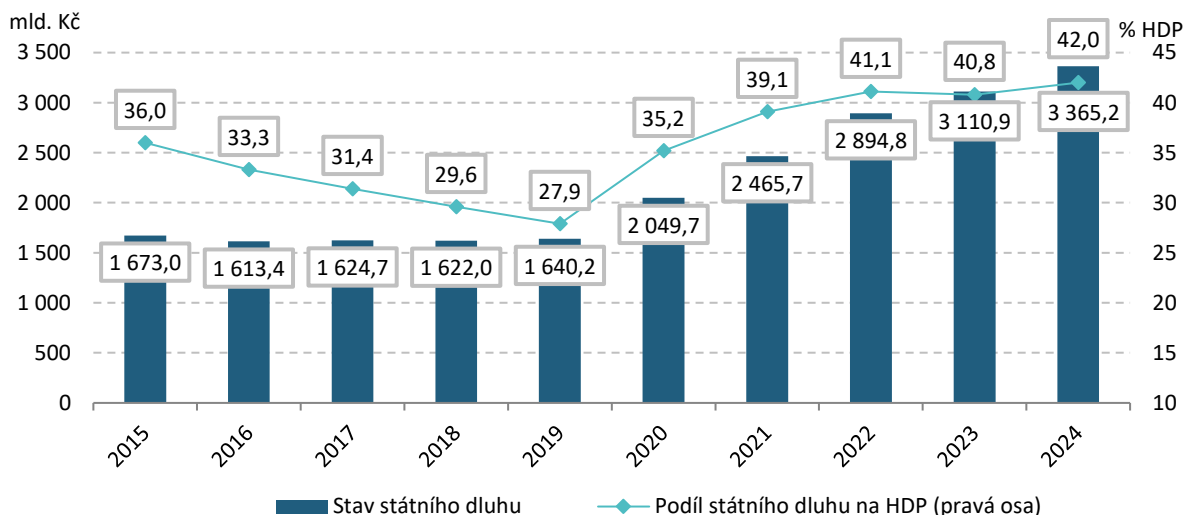
Graf č. 1: Vývoj státního dluhu v letech 2015 až 2024.....	1
Graf č. 2: Vývoj jmenovité hodnoty státních dluhopisů pro občany v oběhu	6
Graf č. 3: Vývoj výnosů státních dluhopisů a měnově-politické sazby ČNB	8
Graf č. 4: Státní pokladna za rok 2023 a 2024	16
Graf č. 5: Vývoj státního rozpočtu za rok 2023 a 2024	17

I. Vývoj a stav státního dluhu

1 Vývoj státního dluhu v letech 2015 až 2024

Růst korunové hodnoty státního dluhu České republiky v posledních letech vyplývá z nezbytné realizace zvýšeného rozsahu výpůjčních operací zejména prostřednictvím emisí státních dluhopisů za účelem pokrytí celkové potřeby financování státu, která v roce 2024 dosáhla hodnoty 531,0 mld. Kč, respektive 6,6 % HDP. V relativním vyjádření vůči HDP došlo v roce 2024 k růstu státního dluhu ze 40,8 % na 42,0 %, tj. o 1,2 procentního bodu.

Graf č. 1: Vývoj státního dluhu v letech 2015 až 2024

Zdroj: MF, ČSÚ

2 Vývoj státního dluhu v roce 2024

V absolutním vyjádření se státní dluh v roce 2024 zvýšil z 3 110,9 mld. Kč na 3 365,2 mld. Kč, tj. o 254,3 mld. Kč, respektive 8,2 %, přičemž vnitřní státní dluh vzrostl o 223,5 mld. Kč a korunová hodnota vnějšího státního dluhu se zvýšila o 30,9 mld. Kč.

Tabulka č. 1: Vývoj státního dluhu v roce 2024 (mil. Kč)

	Stav	Výpůjční operace	Splátky	Kurzové rozdíly a ostatní vlivy	Změna	Stav
	1.1.2024	(a)	(b)	(c)	(a-b+c)	31.12.2024
STÁTNÍ DLUH CELKEM	3 110 900	672 271	421 596	3 667	254 343	3 365 243
Vnitřní dluh	2 958 786	642 967	420 988	1 508	223 488	3 182 275
Státní pokladniční poukázky	44 882	242 902	206 725	823	37 000	81 881
Státní dluhopisy pro občany	92 622	5 127	10 195		-5 069	87 553
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy ¹	2 821 230	394 939	204 067	680	191 552	3 012 782
Směnky a nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti	53			5	5	58
Vnější dluh	152 113	29 304	608	2 159	30 855	182 968
Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy ²	4 743			-109	-109	4 635
Přijaté úvěry	147 370	29 304	608	2 268	30 963	178 333

¹ Státní dluhopisy vydané podle českého práva a prodané na domácím trhu

² Státní dluhopisy vydané podle zahraničního práva a prodané na zahraničních trzích

Zdroj: MF

3 Stav státního dluhu

3.1 Měnová skladba

Na konci roku 2024 nadále zůstává v měnové skladbě státního dluhu dominantní měnou koruna česká s podílem na celkovém státním dluhu dosahujícím 93,60 %. Podíl jednotné evropské měny v měnové skladbě činí 6,26 %, zatímco podíl japonského jenu dosahuje jen 0,14 %.

Tabulka č. 2: Měnová skladba státního dluhu

	1.1.2024	mld. Kč	%	31.12.2024	mld. Kč	%
CELKEM	v původní měně	3 110,90	100,00	v původní měně	3 365,24	100,00
CZK	2 910 295 722 617,00	2 910,30	93,55	3 149 999 397 693,08	3 150,00	93,60
EUR	7 921 561 041,56	195,86	6,30	8 362 459 589,56	210,61	6,26
JPY	30 000 000 000,00	4,74	0,15	30 000 000 000,00	4,63	0,14

Poznámka: K 31. prosinci 2024 byly dluhy ve výši 450 mil. CHF pokryty jednotnou evropskou měnou v rámci řízení disponibilní likvidity státní pokladny prostřednictvím devizových swapů, které nejsou součástí státních finančních pasiv tvořících státní dluh podle § 36 odst. 8 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.

Zdroj: MF

3.2 Skladba podle držitele

Tabulka č. 3: Skladba státního dluhu podle držitele¹

Typ držitele	Stav v mil. Kč k 1.1.2024	%	Stav v mil. Kč k 31.12.2024	%
Nefinanční podniky	38 367	1,23	41 835	1,24
Finanční instituce ^{1,2}	1 137 162	36,55	1 525 349	45,33
Pojišťovací společnosti a penzijní fondy	574 453	18,47	556 097	16,52
Vládní instituce ³	38 415	1,23	44 973	1,34
Neziskové instituce sloužící domácnostem	4 222	0,14	4 560	0,14
Domácnosti	117 086	3,76	120 079	3,57
Nerezidenti	1 049 027	33,72	889 323	26,43
Domácí dluhopisy celkem ⁴	2 958 734	95,11	3 182 217	94,56
Středně- a dlouhodobé dluhopisy vydané podle zahraničního práva a prodané na zahraničních trzích	4 743	0,15	4 635	0,14
Ostatní dluh ⁵	147 422	4,74	178 391	5,30
CELKEM	3 110 900	100,00	3 365 243	100,00

¹Nezahrnuje pojišťovací společnosti a penzijní fondy

²Sektor finančních institucí je očištěn o jmenovité hodnoty státních dluhopisů poskytnutých Ministerstvem financí jako předmět finančního zajištění (kolaterál) v rámci zápůjčních facilit, zápůjček cenných papírů (zapůjčování státních dluhopisů primárním dealerům a dealerům) a operací řízení likvidity státní pokladny. K 1. 1. 2024 činila jmenovitá hodnota těchto státních dluhopisů 5 386 mil. Kč, zatímco k 31. 12. 2024 poklesla na 2 312 mil. Kč.

³Sektor vládních institucí je očištěn od jmenovitých hodnot státních dluhopisů přijatých Ministerstvem financí jako předmět finančního zajištění (kolaterál) při realizaci reversních repo operací v rámci řízení likvidity souhrnných účtů státní pokladny a jaderného účtu a rovněž v rámci zápůjček cenných papírů, tj. zapůjčování státních dluhopisů primárními dealery a dealery. Celková jmenovitá hodnota těchto státních dluhopisů, která k 1. 1. 2024 činila 8 701 mil. Kč a k 31. 12. 2024 vzrostla na 42 971 mil. Kč, je přiřazena do sektoru finančních institucí, které jsou smluvními protistranami Ministerstva financí při těchto operacích. Sektor vládních institucí je očištěn rovněž od jmenovitých hodnot státních dluhopisů, které byly při jejich vydání zapsány nejprve na majetkový účet Ministerstva financí v příslušné evidenci nebo byly nabyté státem před datem jejich splatnosti a nejsou zároveň vykazovány jako součást státního dluhu. K 1. 1. 2024 činila celková jmenovitá hodnota těchto dluhopisů 178 228 mil. Kč, zatímco k 31. 12. 2024 vzrostla na 191 619 mil. Kč.

⁴Státní dluhopisy vydané v České republice podle českého práva.

⁵Přijaté úvěry od mezinárodních finančních institucí a Evropské komise, krátkodobé zápůjčky včetně operací řízení likvidity, státem vystavené směnky a nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti.

Pokud není uvedeno jinak, vykázaná data zachycují rozdělení držby státních dluhopisů na základě principu právního vlastnictví. Právní vlastnictví zachycuje také státní dluhopisy, které jsou k danému datu v držbě subjektu jako předmět finančního zajištění (kolaterál).

Zdroj: Centrální depozitář cenných papírů a.s., Česká národní banka, MF

V průběhu roku 2024 došlo k výraznému růstu podílu finančních institucí na státním dluhu, a to o téměř 8,8 procentního bodu. Dále došlo k mírnému růstu podílu dluhu v držbě vládních institucí o zhruba 0,1 procentního bodu.

¹ Skupiny držitelů jsou klasifikovány podle systému národních účtů.

Naopak došlo k významnému poklesu podílu nerezidentních držitelů domácích dluhopisů na celkovém státním dluhu o téměř 7,3 procentního bodu, rovněž k poklesu podílu pojišťovacích společností a penzijních fondů na celkovém státním dluhu o více než 1,9 procentního bodu a k mírnému poklesu podílu dluhu v držbě domácností o zhruba 0,2 procentního bodu. Pouze k minimálním změnám došlo v případě podílu dluhu v držbě neziskových institucí sloužících domácnostem a nefinančních podniků.

Podíl domácích dluhopisů na celkovém dluhu poklesl o více než 0,5 procentního bodu na 94,6 %. Na druhou stranu podíl ostatního dluhu se zvýšil o necelých 0,6 procentního bodu na 5,3 %. Podíl střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle zahraničního práva a prodaných na zahraničních trzích se téměř nezměnil a na konci roku 2024 činil 0,1 %.

4 Emise a splátky dluhových instrumentů a realizace zápůjček

Financování hrubé výpůjční potřeby, jejíž hodnota v roce 2024 činila 531,0 mld. Kč, probíhalo zejména prostřednictvím prodeje korunových střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na domácím dluhopisovém trhu, které v současnosti představují primární nástroj na krytí potřeby financování České republiky a tvoří zhruba 89 % celkového státního dluhu.

V průběhu roku 2024 probíhala pravidelná emisní činnost státu, a to zejména za účelem financování splátek státního dluhu a průběžného krytí schodku státního rozpočtu, když byly vydány a prodány korunové státní dluhopisy se splatností nad jeden rok v celkové jmenovité hodnotě 381 117 mil. Kč.

Výpůjční operace státu v roce 2024 činily 672 271 mil. Kč. Z toho 642 967 mil. Kč tvořily výpůjční operace vnitřního dluhu a 29 304 mil. Kč výpůjční operace vnějšího dluhu.

Celkové splátky státního dluhu v roce 2024 činily 421 596 mil. Kč, přičemž splátky vnitřního dluhu činily 420 988 mil. Kč a splátky vnějšího dluhu činily 608 mil. Kč.

Celková jmenovitá hodnota státních dluhopisů v oběhu vzrostla v roce 2024 o 223 374 mil. Kč z 2 963 477 mil. Kč na 3 186 851 mil. Kč.

4.1 Státní pokladniční poukázky

Na počátku roku 2024 činil stav korunových státních pokladničních poukázek 7 794 mil. Kč. V roce 2024 bylo realizováno celkem 26 aukcí korunových státních pokladničních poukázek. Celkové výpůjční operace realizované prostřednictvím emisí korunových státních pokladničních poukázek činily 117 847 mil. Kč, přičemž veškeré tyto operace byly realizovány na primárním trhu. Celková jmenovitá hodnota splátek těchto instrumentů činila 94 130 mil. Kč a jejich stav na konci roku 2024 tak dosahoval 31 511 mil. Kč.

Na počátku roku 2024 činil stav státních pokladničních poukázek denominovaných v jednotné evropské měně vydaných na domácím trhu podle českého práva 1 500 mil. EUR, respektive 37 088 mil. Kč. V roce 2024 bylo realizováno 10 aukcí a 4 přímé prodeje z majetkového účtu Ministerstva financí v celkové jmenovité hodnotě 5 000 mil. EUR, jejichž korunový ekvivalent k datu emise, respektive prodeje činil 125 055 mil. Kč, a současně došlo ke splátce pěti emisí těchto státních pokladničních poukázek v celkové jmenovité hodnotě 4 500 mil. EUR, jejichž korunový ekvivalent k datu splátky činil 112 595 mil. Kč. Stav státních pokladničních poukázek denominovaných v jednotné evropské měně pak na konci roku 2024 dosahoval 2 000 mil. EUR, respektive 50 370 mil. Kč.

Celková jmenovitá hodnota státních pokladničních poukázek v oběhu se tak v průběhu roku 2024 zvýšila ze 44 882 mil. Kč na 81 881 mil. Kč.

Tabulka č. 4: Přehled aukcí státních pokladničních poukázek v roce 2024

Číslo emise a tranše	Datum emise	Datum splatnosti	Prodáno	Částka získaná primární aukcí	Doba splatnosti	Výnos
			(mil. Kč)	(mil. Kč)	(dny)	(% pa)
907, 1. tranše	12.1.2024	12.4.2024	5 167,00	5 100,51	91	5,157
909, 1. tranše	26.1.2024	26.4.2024	3 875,00	3 825,95	91	5,072
910, 1. tranše	16.2.2024	17.5.2024	6 549,00	6 469,23	91	4,878
911, 1. tranše	1.3.2024	29.11.2024	6 301,00	6 106,31	273	4,205
912, 1. tranše	8.3.2024	7.6.2024	4 237,00	4 185,85	91	4,834
911, 2. tranše	22.3.2024	29.11.2024	4 108,00	3 987,92	252	4,302
912, 2. tranše	12.4.2024	7.6.2024	2 450,00	2 432,32	56	4,674
911, 3. tranše	19.4.2024	29.11.2024	3 000,00	2 922,42	224	4,266
913, 1. tranše	26.4.2024	25.10.2024	2 523,00	2 467,91	182	4,416
914, 1. tranše	17.5.2024	16.8.2024	4 647,00	4 595,49	91	4,434
911, 4. tranše	31.5.2024	29.11.2024	2 004,00	1 961,66	182	4,269
913, 2. tranše	14.6.2024	25.10.2024	5 671,00	5 582,78	133	4,277
916, 1. tranše	28.6.2024	20.12.2024	4 502,00	4 412,62	175	4,167
913, 3. tranše	12.7.2024	25.10.2024	3 168,00	3 131,42	105	4,005
916, 2. tranše	26.7.2024	20.12.2024	7 150,00	7 036,11	147	3,964
916, 3. tranše	9.8.2024	20.12.2024	6 210,00	6 120,48	133	3,959
918, 1. tranše	23.8.2024	22.11.2024	7 988,00	7 908,28	91	3,988
916, 4. tranše	6.9.2024	20.12.2024	1 515,00	1 497,98	105	3,895
918, 2. tranše	20.9.2024	22.11.2024	2 083,00	2 068,93	63	3,885
916, 5. tranše	4.10.2024	20.12.2024	3 188,00	3 162,06	77	3,836
920, 1. tranše	25.10.2024	24.10.2025	4 500,00	4 348,98	364	3,434
922, 1. tranše	15.11.2024	16.5.2025	4 740,00	4 659,16	182	3,432
920, 2. tranše	22.11.2024	24.10.2025	4 542,00	4 400,17	336	3,454
922, 2. tranše	29.11.2024	16.5.2025	13 314,00	13 104,27	168	3,430
923, 1. tranše	29.11.2024	28.11.2025	-	-	364	-
920, 3. tranše	6.12.2024	24.10.2025	4 415,00	4 283,30	322	3,438
Celkem			117 847,00	115 772,10		
			(mil. EUR)	(mil. EUR)	(dny)	(% pa)
908, 1. tranše	19.1.2024	19.7.2024	500,00	490,55	182	3,809
908, 2. tranše	23.2.2024	19.7.2024	210,00	206,78	147	3,811
908, 3. tranše	5.4.2024	19.7.2024	150,00	148,31	105	3,910
915, 1. tranše	7.6.2024	6.12.2024	1 000,00	981,32	182	3,765
917, 1. tranše	19.7.2024	25.10.2024	500,00	495,03	98	3,691
917, 2. tranše	23.8.2024	25.10.2024	500,00	496,82	63	3,661
919, 1. tranše	13.9.2024	14.3.2025	500,00	491,66	182	3,356
919, 2. tranše	18.10.2024	14.3.2025	500,00	493,74	147	3,105
921, 1. tranše	8.11.2024	6.6.2025	500,00	491,85	210	2,841
921, 2. tranše	13.12.2024	6.6.2025	500,00	493,40	175	2,753
Celkem			4 860,00	4 789,45		

Zdroj: MF

4.2 Střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy na domácím trhu

V roce 2024 byly na primárním trhu prodány prostřednictvím 77 aukcí korunové střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy v celkové jmenovité hodnotě 302 693 mil. Kč, z toho 283 240 mil. Kč činily emise fixně úročených státních dluhopisů a 19 453 mil. Kč emise variabilně úročených státních dluhopisů.

Kromě zновуotevíraných emisí byly na domácím primárním trhu vydány tři nové emise fixně úročených korunových střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů se splatností v roce 2033, 2036 a 2044.

Dále byla vydána podle českého práva nová emise státního dluhopisu denominovaného v jednotné evropské měně se splatností v roce 2027. V aukci konané dne 27. listopadu 2024 byly na domácím trhu prodány tyto státní dluhopisy v celkové jmenovité hodnotě 750 mil. EUR.

Tabulka č. 5: Přehled aukcí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v roce 2024

Číslo emise a tranše	Datum tranše (emise)	Datum splatnosti	Jmenovitá hodnota tranše	Částka získaná primární aukcí ¹	Kupón	Výnos do splatnosti	Průměrný spread proti PRIBORU
			(mil. Kč)	(mil. Kč)	(%)	(% pa)	bps
154, 9. tranše	12.1.2024	11.11.2032	10 432,85	10 911,53	4,50	3,870	-
125, 26. tranše	12.1.2024	24.4.2040	2 522,18	1 790,97	1,50	3,947	-
155, 6. tranše	12.1.2024	18.8.2043	4 262,73	4 235,99	VAR	-	6,140
100, 31. tranše	26.1.2024	10.2.2027	4 513,00	4 050,54	0,25	3,888	-
145, 17. tranše	26.1.2024	30.5.2035	4 302,00	4 133,72	3,50	3,932	-
154, 10. tranše	16.2.2024	11.11.2032	6 802,19	7 204,65	4,50	3,689	-
151, 12. tranše	16.2.2024	14.4.2034	5 446,26	5 966,82	4,90	3,750	-
125, 27. tranše	16.2.2024	24.4.2040	1 084,48	776,89	1,50	3,895	-
155, 7. tranše	23.2.2024	18.8.2043	4 732,48	4 695,01	VAR	-	7,399
154, 11. tranše	1.3.2024	11.11.2032	4 316,26	4 544,09	4,50	3,771	-
145, 18. tranše	1.3.2024	30.5.2035	3 040,00	2 939,31	3,50	3,867	-
142, 10. tranše	1.3.2024	30.7.2037	2 046,00	1 626,59	1,95	3,947	-
154, 12. tranše	8.3.2024	11.11.2032	5 089,56	5 385,08	4,50	3,699	-
151, 13. tranše	8.3.2024	14.4.2034	2 451,66	2 679,31	4,90	3,776	-
125, 28. tranše	8.3.2024	24.4.2040	1 086,53	777,67	1,50	3,909	-
156, 1. tranše	15.3.2024	3.3.2033	6 035,58	5 718,53	3,00	3,699	-
155, 8. tranše	15.3.2024	18.8.2043	1 250,25	1 239,14	VAR	-	8,487
145, 19. tranše	22.3.2024	30.5.2035	4 723,30	4 522,95	3,50	3,976	-
142, 11. tranše	22.3.2024	30.7.2037	2 276,05	1 795,03	1,95	4,026	-
156, 2. tranše	5.4.2024	3.3.2033	5 887,36	5 444,77	3,00	4,020	-
151, 14. tranše	5.4.2024	14.4.2034	3 761,46	4 016,70	4,90	4,063	-
149, 13. tranše	12.4.2024	12.12.2028	3 000,00	3 208,17	5,50	3,842	-
154, 13. tranše	12.4.2024	11.11.2032	5 637,30	5 813,56	4,50	4,055	-
125, 29. tranše	12.4.2024	24.4.2040	961,00	663,61	1,50	4,189	-
156, 3. tranše	26.4.2024	3.3.2033	5 021,00	4 560,12	3,00	4,266	-
145, 20. tranše	26.4.2024	30.5.2035	3 011,00	2 804,32	3,50	4,290	-
154, 14. tranše	17.5.2024	11.11.2032	5 162,35	5 334,45	4,50	4,022	-
151, 15. tranše	17.5.2024	14.4.2034	4 705,32	5 026,02	4,90	4,050	-
142, 12. tranše	17.5.2024	30.7.2037	2 114,08	1 654,23	1,95	4,118	-
155, 9. tranše	24.5.2024	18.8.2043	1 103,63	1 093,05	VAR	-	9,330
156, 4. tranše	31.5.2024	3.3.2033	5 880,52	5 309,58	3,00	4,356	-
145, 21. tranše	31.5.2024	30.5.2035	3 709,57	3 424,02	3,50	4,398	-
125, 30. tranše	31.5.2024	24.4.2040	1 158,03	774,95	1,50	4,446	-
154, 15. tranše	14.6.2024	11.11.2032	3 637,86	3 689,80	4,50	4,288	-
151, 16. tranše	14.6.2024	14.4.2034	3 634,02	3 803,68	4,90	4,306	-
142, 13. tranše	14.6.2024	30.7.2037	1 197,40	914,28	1,95	4,352	-
155, 10. tranše	21.6.2024	18.8.2043	1 350,55	1 336,98	VAR	-	9,260
156, 5. tranše	28.6.2024	3.3.2033	5 000,00	4 580,07	3,00	4,172	-
145, 22. tranše	28.6.2024	30.5.2035	3 000,00	2 815,34	3,50	4,214	-
125, 31. tranše	28.6.2024	24.4.2040	1 000,00	682,00	1,50	4,314	-
154, 16. tranše	12.7.2024	11.11.2032	6 216,13	6 453,52	4,50	3,948	-
145, 23. tranše	12.7.2024	30.5.2035	4 673,41	4 453,91	3,50	4,041	-
142, 14. tranše	12.7.2024	30.7.2037	1 282,33	1 009,36	1,95	4,087	-
155, 11. tranše	19.7.2024	18.8.2043	2 071,75	2 050,17	VAR	-	8,983
156, 6. tranše	26.7.2024	3.3.2033	4 000,00	3 794,50	3,00	3,707	-
157, 1. tranše	26.7.2024	3.6.2036	6 204,00	6 052,88	3,60	3,861	-
154, 17. tranše	9.8.2024	11.11.2032	3 325,06	3 506,94	4,50	3,715	-
151, 17. tranše	9.8.2024	14.4.2034	3 637,62	3 960,68	4,90	3,785	-
157, 2. tranše	9.8.2024	3.6.2036	5 680,77	5 530,72	3,60	3,884	-
155, 12. tranše	16.8.2024	18.8.2043	1 090,98	1 078,26	VAR	-	8,991
156, 7. tranše	23.8.2024	3.3.2033	6 089,86	5 762,46	3,00	3,747	-
157, 3. tranše	23.8.2024	3.6.2036	5 301,82	5 152,27	3,60	3,904	-
53, 15. tranše	23.8.2024	26.11.2057	255,68	279,52	4,85	4,316	-
156, 8. tranše	6.9.2024	3.3.2033	3 408,91	3 206,50	3,00	3,831	-
145, 24. tranše	6.9.2024	30.5.2035	5 774,62	5 570,60	3,50	3,908	-
155, 13. tranše	6.9.2024	18.8.2043	2 426,40	2 393,41	VAR	-	10,689
151, 18. tranše	20.9.2024	14.4.2034	8 006,00	8 743,13	4,90	3,735	-
157, 4. tranše	20.9.2024	3.6.2036	2 000,00	1 954,69	3,60	3,844	-
142, 15. tranše	20.9.2024	30.7.2037	3 000,00	2 413,90	1,95	3,912	-
156, 9. tranše	4.10.2024	3.3.2033	5 385,00	5 109,02	3,00	3,719	-
158, 1. tranše	4.10.2024	4.4.2044	2 141,60	2 088,17	4,00	4,191	-
100, 32. tranše	11.10.2024	10.2.2027	4 586,76	4 252,33	0,25	3,561	-
145, 25. tranše	11.10.2024	30.5.2035	9 485,20	9 091,02	3,50	3,985	-
151, 19. tranše	25.10.2024	14.4.2034	7 412,62	7 856,51	4,90	4,120	-
157, 5. tranše	25.10.2024	3.6.2036	4 001,44	3 777,66	3,60	4,219	-
155, 14. tranše	8.11.2024	18.8.2043	1 164,01	1 140,74	VAR	-	15,733
152, 5. tranše	15.11.2024	16.6.2031	6 935,82	7 920,16	6,20	3,725	-
145, 26. tranše	15.11.2024	30.5.2035	5 397,90	5 114,65	3,50	4,122	-
158, 2. tranše	15.11.2024	4.4.2044	1 323,49	1 262,10	4,00	4,360	-
150, 19. tranše	29.11.2024	30.9.2030	5 442,11	5 813,85	5,00	3,676	-
151, 20. tranše	29.11.2024	14.4.2034	10 409,55	11 154,70	4,90	3,968	-
149, 14. tranše	6.12.2024	12.12.2028	2 155,00	2 309,99	5,50	3,548	-
154, 18. tranše	6.12.2024	11.11.2032	4 038,42	4 202,52	4,50	3,894	-
157, 6. tranše	6.12.2024	3.6.2036	4 458,68	4 272,94	3,60	4,060	-
156, 10. tranše	13.12.2024	3.3.2033	4 169,98	3 887,25	3,00	3,982	-
125, 32. tranše	13.12.2024	24.4.2040	2 379,00	1 658,16	1,50	4,220	-
158, 3. tranše	13.12.2024	4.4.2044	1 015,00	966,34	4,00	4,373	-
Celkem			302 692,73	297 189,01			-
			(mil. EUR)	(mil. EUR)	(%)	(% pa)	bps
	29.11.2024	29.11.2027	750,00	694,54	0,00	2,594	-
Celkem			750,00	694,54			-

¹ Bez poměrných výnosů.

Zdroj: MF

V průběhu roku 2024 byly na sekundárním trhu realizovány výměnné operace, u kterých dochází v rámci jedné transakce k současnému prodeji určité emise střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů z majetkového účtu Ministerstva financí a zpětnému odkupu jiné emise těchto dluhopisů.

Prostřednictvím 200 výměnných operací byly z majetkového účtu Ministerstva financí vyměněny střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy v celkové jmenovité hodnotě 40 882 mil. Kč za střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy v celkové jmenovité hodnotě 40 882 mil. Kč.

Dále bylo v průběhu roku 2024 na sekundárním trhu uskutečněno 171 přímých prodejů korunových střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů z majetkového účtu Ministerstva financí v celkové jmenovité hodnotě 32 415 mil. Kč.

Řádné splátky střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle českého práva a prodaných na domácím trhu v roce 2024 celkem činily 163 185 mil. Kč a byly tvořeny splátkou 58. emise státních dluhopisů ze dne 25. května 2024 v celkové jmenovité hodnotě 69 819 mil. Kč, dále splátkou 147. emise státních dluhopisů ze dne 22. října 2024 v celkové jmenovité hodnotě 27 741 mil. Kč, splátkou 135. emise státních dluhopisů ze dne 12. prosince 2024 v celkové jmenovité hodnotě 40 390 mil. Kč a konečně splátkou 146. emise státních eurodluhopisů ze dne 24. dubna 2024 v celkové jmenovité hodnotě 1 000 mil. EUR, jejíž korunový ekvivalent k datu splatnosti činil 25 235 mil. Kč.

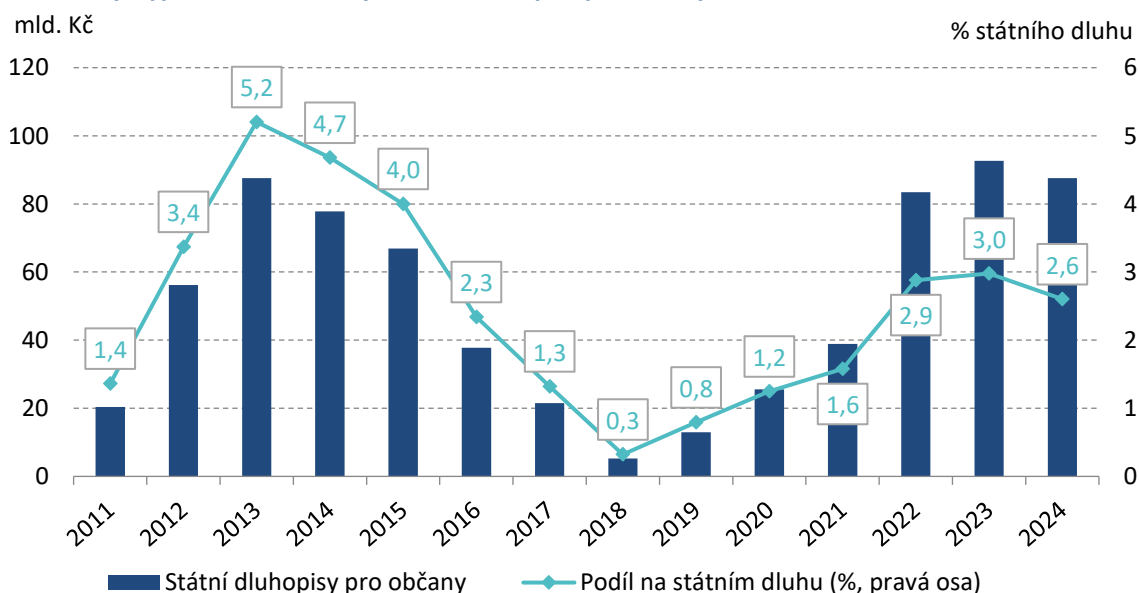
Celková jmenovitá hodnota střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle českého práva a prodaných na domácím trhu v oběhu se zvýšila z 2 821 230 mil. Kč na počátku roku 2024 o 191 552 mil. Kč na 3 012 782 mil. Kč na konci roku 2024.

Na počátku roku 2024 činila korunová hodnota střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle zahraničního práva v oběhu 4 743 mil. Kč. V průběhu roku 2024 došlo ke snížení korunové hodnoty střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle zahraničního práva v důsledku kurzových rozdílů o 109 mil. Kč. Na konci roku 2024 tak korunová hodnota střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle zahraničního práva v oběhu dosáhla hodnoty 4 635 mil. Kč.

4.3 Státní dluhopisy pro občany

Na počátku roku 2024 činila jmenovitá hodnota státních dluhopisů určených pro občany v oběhu 92 622 mil. Kč. V průběhu roku 2024 došlo k vydání 30 tranší dluhopisů určených pro občany ve formě reinvestice výnosů v celkové jmenovité hodnotě 5 127 mil. Kč. V průběhu roku 2024 dále došlo ke splacení dluhopisů pro občany před datem splatnosti na základě uplatnění práva držitelů v celkové jmenovité hodnotě 10 195 mil. Kč. Na konci roku 2024 tak činila jmenovitá hodnota státních dluhopisů určených pro občany celkem 87 553 mil. Kč, tj. 2,6 % celkového státního dluhu.

Graf č. 2: Vývoj jmenovité hodnoty státních dluhopisů pro občany v oběhu

Zdroj: MF

4.4 Přijaté úvěry

V průběhu roku 2024 došlo k přijetí následujících nových tranší úvěrů od Evropské investiční banky v celkové výši 22 500 mil. Kč:

16. srpna 2024 druhá tranše úvěru na modernizaci vybraných úseků železničních koridorů ve výši 2 000 mil. Kč, 16. srpna 2024 třetí tranše úvěru na modernizaci vybraných úseků železničních koridorů ve výši 1 000 mil. Kč, 16. srpna 2024 čtvrtá tranše úvěru na modernizaci vybraných úseků železničních koridorů ve výši 2 000 mil. Kč, 7. listopadu 2024 šestá tranše úvěru na rozvoj dopravní infrastruktury v ČR ve výši 3 000 mil. Kč, 7. listopadu 2024 sedmá tranše úvěru na rozvoj dopravní infrastruktury v ČR ve výši 3 000 mil. Kč, 7. listopadu 2024 osmá tranše úvěru na rozvoj dopravní infrastruktury v ČR ve výši 2 000 mil. Kč, 7. listopadu 2024 devátá tranše úvěru na rozvoj dopravní infrastruktury v ČR ve výši 2 000 mil. Kč, 7. listopadu 2024 desátá tranše úvěru na rozvoj dopravní infrastruktury v ČR ve výši 2 500 mil. Kč, 6. prosince 2024 jedenáctá tranše úvěru na rozvoj dopravní infrastruktury v ČR ve výši 1 500 mil. Kč, 6. prosince 2024 první tranše úvěru na rozvoj dopravní infrastruktury v ČR – B ve výši 2 000 mil. Kč a 6. prosince 2024 druhá tranše úvěru na rozvoj dopravní infrastruktury v ČR – B ve výši 1 500 mil. Kč.

V průběhu roku 2024 se uskutečnily splátky úvěrů od Evropské investiční banky v celkové výši 608 mil. Kč, v tom 365 mil. Kč představovaly dílčí splátky úvěru na dálniční obchvat Plzně, 154 mil. Kč dílčí splátky úvěru pro Masarykovu univerzitu, 67 mil. Kč dílčí splátky úvěru na odstraňování povodňových škod z roku 2002 a 22 mil. Kč dílčí splátky úvěru na výstavbu Pražského okruhu část A.

V důsledku kurzových rozdílů pak došlo ke zvýšení korunové hodnoty úvěrů přijatých od Evropské investiční banky o 56 mil. Kč a celkem se tak korunová hodnota těchto úvěrů v roce 2024 zvýšila z 28 690 mil. Kč na 50 638 mil. Kč.

Na počátku roku 2024 dosahovala korunová hodnota eurového úvěru přijatého od Rozvojové banky Rady Evropy určeného na financování výdajů spojených s pandemií koronaviru SARS-CoV-2 výše 7 418 mil. Kč. Dne 17. července 2024 byl od Rozvojové banky Rady Evropy přijat nový korunový úvěr na financování sociálních výdajů vynaložených v souvislosti s konfliktem na Ukrajině na pomoc uprchlíkům ve výši 2 000 mil. Kč. V důsledku kurzových rozdílů došlo ke zvýšení korunové hodnoty eurového úvěru o 138 mil. Kč a na konci roku 2024 tak činila celková hodnota úvěrů přijatých od Rozvojové banky Rady Evropy 9 556 mil. Kč.

Na počátku roku 2024 činila korunová hodnota zápůjček z titulu finanční pomoci z nástroje na podporu zmírnění rizik nezaměstnanosti v mimořádné situaci v důsledku rozšíření onemocnění covid-19 (tzv. „SURE“) 111 263 mil. Kč. V důsledku kurzových rozdílů došlo ke zvýšení korunové hodnoty těchto zápůjček od Evropské unie o 2 070 mil. Kč a na konci roku 2024 tak činila tato hodnota 113 333 mil. Kč.

Dne 23. prosince 2024 byl od Evropské unie přijat nový eurový úvěr v rámci nástroje pro oživení a odolnost (tzv. „RRF“) ve výši 191 mil. EUR, jehož korunový ekvivalent k datu přijetí činil 4 804 mil. Kč. V důsledku kurzových rozdílů došlo ke zvýšení korunové hodnoty eurového úvěru o 4 mil. Kč a na konci roku 2024 tak činila hodnota tohoto úvěru 4 808 mil. Kč.

Korunová hodnota všech přijatých úvěrů tak ke konci roku 2024 činila 178 333 mil. Kč.

4.5 Krátkodobé zápůjčky a repo operace, státem vystavené směnky

V průběhu roku 2024 nebyly přijaty ani splaceny žádné zápůjčky ve formě depozitních operací, ani ve formě repo operací. Celková hodnota těchto zápůjček tak na konci roku 2024 zůstala nulová.

V souladu s § 36 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů (dále též „rozpočtová pravidla“), jsou součástí státního dluhu rovněž dluhy ze státem vystavených smének, jejichž stav ke konci roku 2024 činil 48 tis. Kč.

4.6 Nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti

V souladu s rozpočtovými pravidly byly do vykazování státního dluhu České republiky v národní metodice zařazeny rovněž dluhy státu odpovídající původní výši jmenovité hodnoty dříve vydaných a prodaných státních dluhopisů po datu jejich splatnosti nebo po datu, ke kterému vlastník státních dluhopisů požádal o jejich splacení před stanoveným datem splatnosti v souladu s příslušnými emisními podmínkami

a způsobem těmto emisním podmínkám odpovídajícím, a to maximálně po dobu, než dojde k promlčení práva spojeného s dluhopisy ve lhůtě stanovené zvláštními právními předpisy platnými v době, kdy mohlo být právo uplatněno poprvé.

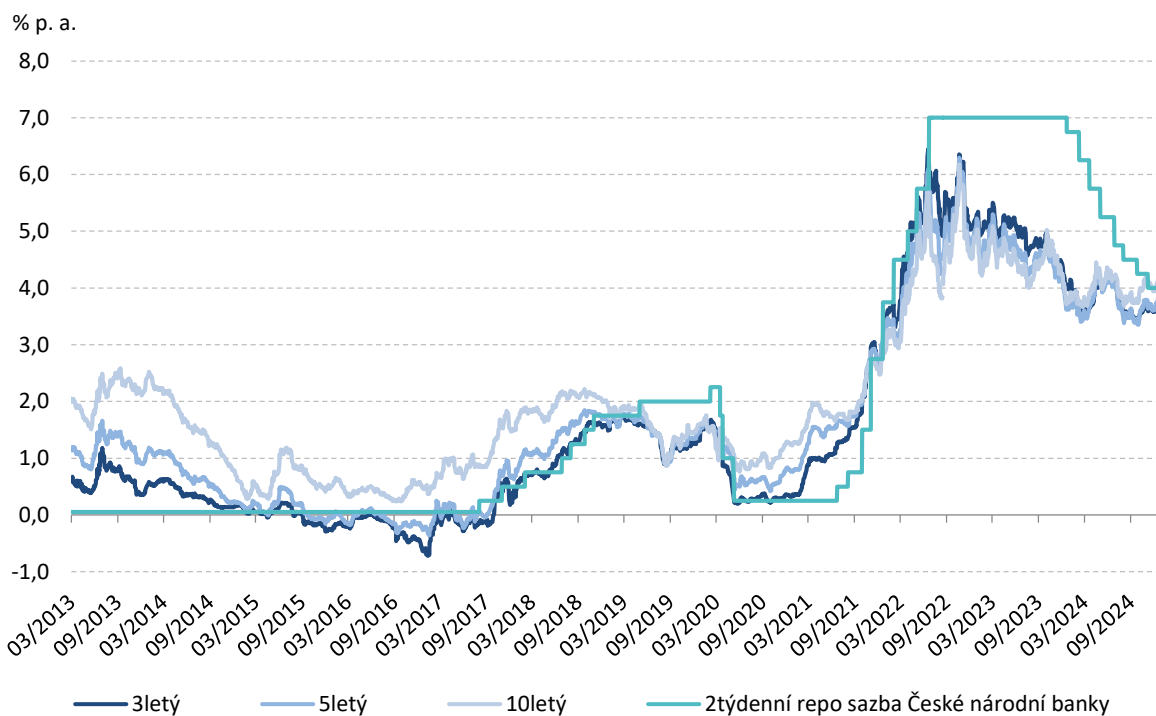
Na počátku roku 2024 dosahovaly jmenovité hodnoty státních dluhopisů po datu splatnosti celkové výše 52,5 mil. Kč. V průběhu roku 2024 se stav těchto jmenovitých hodnot zvýšil o 5,6 mil. Kč a na konci roku 2024 dosáhl hodnoty 58,0 mil. Kč.

5 Vývoj na finančních trzích a ratingové hodnocení České republiky

Vývoj výnosů českých státních dluhopisů v roce 2024 byl ovlivněn situací na globálních finančních trzích a reflektoval nastavení měnové politiky České národní banky, která pokračovala v uvolňování měnové politiky. V průběhu roku 2024 došlo k postupnému snížení dvoutýdenní repo sazby z 6,75 % p. a. na 4,00 % p. a. Snížování základních úrokových sazeb v roce 2024 bylo motivováno poklesem míry inflace a stabilizací ekonomického růstu, což přispělo k tlumení inflačních očekávání. Klesající trend základních úrokových sazeb ze strany České národní banky pozitivně působil na ceny státních dluhopisů. Výnosová křivka českých státních dluhopisů postupně ztrácela svůj inverzní charakter a začala se narovnávat v návaznosti na očekávané další uvolňování měnové politiky centrální banky.

Výnos tříletého, pětiletého a desetiletého státního dluhopisu se na počátku roku 2024 pohyboval na úrovni 4,0 % p. a., 3,6 % p. a. a 3,8 % p. a. Kromě uvolňování měnové politiky České národní banky jsou výnosy státních dluhopisů ovlivněny také přetrvávající nejistotou vyplývající z vývoje geopolitické situace, zejména pokračujícími válečnými konflikty a jejich dopady na tuzemskou ekonomiku. V polovině roku 2024 se výnosy českých státních dluhopisů začaly postupně snižovat, což se projevilo i zvýšenou poptávkou po státních dluhopisech v primárních aukcích. Výnosy tříletých, pětiletých a desetiletých státních dluhopisů na konci roku 2024 dosahovaly 3,7 % p. a., 3,9 % p. a. a 4,2 % p. a. Poptávka v primárních aukcích státních dluhopisů v roce 2024 zůstala silná, přičemž poměr akceptovaných objednávek k celkovým objednávkám střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů v primárních aukcích (bid-to-cover ratio) dosáhl průměrné hodnoty 2,2.

Graf č. 3: Vývoj výnosů státních dluhopisů a měnově-politické sazby ČNB

Zdroj: MTS, MF, ČNB

Česká republika má přiděleno nejvyšší celkové ratingové hodnocení ze všech zemí střední a východní Evropy a několik let se již pohybuje také nad průměrným ratingovým hodnocením členských zemí eurozóny. Dlouhodobě patří mezi spolehlivé emitenty státních dluhopisů, což potvrzují vysoká ratingová hodnocení

všech hlavních ratingových agentur s mezinárodní působností. V průběhu roku 2024 agentura Fitch Ratings potvrdila ratingové hodnocení České republiky na úrovni AA- pro dlouhodobé závazky v domácí i v zahraničních měnách se stabilním výhledem. Agentura ocenila vládní ozdravný balíček, stabilní bankovní sektor a nízkou míru inflace, která se od začátku roku 2024 pohybuje v tolerančním pásmu inflačního cíle České národní banky. Ratingové agentury Moody's a S&P Global Ratings ponechaly v průběhu roku 2024 své hodnocení nezměněna na úrovni Aa3 pro dlouhodobé závazky v domácí i v zahraničních měnách, respektive na úrovni AA pro dlouhodobé závazky v domácí měně a na úrovni AA- v zahraničních měnách, v obou případech se stabilním výhledem. V současné době je pro ratingové hodnocení České republiky udělen stabilní výhled od všech hlavních světových ratingových agentur.

Tabulka č. 6: Ratingové hodnocení České republiky

Ratingová agentura	Domácí dlouhodobé závazky	Výhled	Zahraniční dlouhodobé závazky	Výhled	Udělen/potvrzen
Moody's	Aa3	Stabilní	Aa3	Stabilní	24.11.2023
S&P Global Ratings	AA	Stabilní	AA-	Stabilní	13.10.2023
Fitch Ratings	AA-	Stabilní	AA-	Stabilní	16.8.2024
JCR	AA	Stabilní	AA-	Stabilní	9.8.2024
R&I	AA-	Stabilní	AA-	Stabilní	27.5.2024
Scope Ratings	AA-	Stabilní	AA-	Stabilní	26.4.2024

Zdroj: Moody's, S&P Global Ratings, Fitch Ratings, JCR, R&I, Scope Ratings

II. Výdaje na obsluhu státního dluhu

1 Základní tendence ve vývoji výdajů na obsluhu státního dluhu v letech 2018 až 2024

Čisté výdaje na obsluhu státního dluhu založené na hotovostním principu jsou představovány rozdílem hrubých výdajů na obsluhu státního dluhu a příjmů. Jejich podíl na státním dluhu vykazoval z hlediska dlouhodobého vývoje až do roku 2022 klesající trend, avšak od roku 2023 v důsledku výrazného růstu státního dluhu i zvýšené úrovně úrokových sazeb zapříčiněných především nepříznivými vnějšími faktory (covid-19, energetická krize, válka na Ukrajině) došlo k poměrně významnému růstu tohoto ukazatele. Z obdobných důvodů došlo v několika posledních letech též k růstu podílu čistých výdajů na obsluhu státního dluhu na HDP a příjmech státního rozpočtu.

Tabulka č. 7: Vývoj výdajů na obsluhu státního dluhu v letech 2018 až 2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Výdaje na obsluhu státního dluhu (mil. Kč)	40 729	39 551	40 145	42 234	49 705	68 318	88 458
z toho: úroky	40 615	39 400	39 971	42 004	49 459	68 210	88 307
Podíl úroků na HDP (%)	0,74	0,67	0,69	0,67	0,70	0,90	1,10
Příjmy státního dluhu (mil. Kč)	0	0	0	0	0	0	0
z toho: úroky	0	0	0	0	0	0	0
Podíl úroků na HDP (%)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Čisté výdaje na obsluhu státního dluhu (mil. Kč)	40 729	39 551	40 145	42 234	49 705	68 318	88 458
z toho: úroky	40 615	39 400	39 971	42 004	49 459	68 210	88 307
Podíl úroků na HDP (%)	0,74	0,67	0,69	0,67	0,70	0,90	1,10
Podíl úroků na státním dluhu (%)	2,50	2,42	2,17	1,86	1,85	2,27	2,73
Podíl úroků na příjmech státního rozpočtu (%) ¹	2,89	2,59	2,71	2,82	3,04	3,56	4,49

¹ Očištěno o příjmy kapitoly 396 - Státní dluh

Zdroj: MF, ČSÚ

Počínaje rokem 2020 dochází k růstu akruálních úrokových nákladů, který je důsledkem významného růstu státního dluhu a v posledních třech letech rovněž vysoké úrovně úrokových sazeb, což je patrné zejména v roce 2023.

Tabulka č. 8: Vývoj akruálních úroků státního dluhu v letech 2018 až 2024

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Akruální úroky státního dluhu (mil. Kč)	35 686	34 773	37 550	40 086	51 604	67 316	78 975
Podíl akruálních úroků na HDP (%)	0,65	0,59	0,64	0,64	0,73	0,88	0,99

Zdroj: MF, ČSÚ

2 Rozpočet kapitoly Státní dluh a jeho plnění

V souladu s § 34 odst. 8 rozpočtových pravidel je v rámci rozpočtového roku prováděno sečtení a vzájemné započtení korunových, eurových a dolarových příjmů a výdajů kapitoly 396 – Státní dluh (dále též „kapitoly“), jestliže souvisejí s řízením likvidity státní pokladny nebo řízením státního dluhu, včetně poplatků spojených s obsluhou státního dluhu (dále též „poplatky“).

V roce 2024 bylo realizováno sečtení a vzájemné započtení příjmových a výdajových toků v korunách českých a amerických dolarech s měsíční periodicitou. V průběhu roku 2024 bylo v souladu s rozpočtovými pravidly realizováno rovněž sečtení a vzájemné započtení eurových příjmových a výdajových toků se státním rozpočtem, přičemž definitivní zařazení těchto toků na jednotlivé položky rozpočtové skladby bylo provedeno v závěru roku 2024.

2.1 Příjmy a výdaje kapitoly Státní dluh

Tabulka č. 9: Výdaje kapitoly Státní dluh (mil. Kč)

Ukazatel	Skutečnost Rok 2023	Rozpočet 2024		Skutečnost Rok 2024	%	Index
		Schválený	Po změnách			
1	2	3	4	5	6 = 5 : 4	7 = 5 : 2
Výdaje kapitoly celkem	68 318	94 967	89 100	88 458	99,3	129,5
1. Úrokové výdaje celkem	68 210	93 967	88 949	88 307	99,3	129,5
na vnitřní dluh	64 422	88 717	83 313	83 600	100,3	129,8
na instrumenty peněžního trhu	-19 840	-6 750	-12 154	-15 402	126,7	77,6
na státní dluhopisy pro občany	11 120	7 000	7 000	5 911	84,4	53,2
na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy ¹	73 141	88 467	88 467	93 091	105,2	127,3
na vnější dluh	3 022	4 500	4 349	3 452	79,4	114,2
na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy ²	305	1 000	849	386	45,4	126,5
na přijaté zápůjčky a úvěry	2 717	3 500	3 500	3 067	87,6	112,9
platební účty	767	750	1 288	1 254	97,4	163,5
2. Poplatky	107	1 000	151	151	100,0	140,8

¹ Státní dluhopisy vydané podle českého práva a prodané na domácím trhu

² Státní dluhopisy vydané podle zahraničního práva a prodané na zahraničních trzích

Zdroj: MF

Celkové výdaje kapitoly v roce 2024 činily 88 458 mil. Kč, což je 93,1 % schváleného rozpočtu a 99,3 % rozpočtu po změnách. Tyto výdaje byly dány převážně úrokovými výdaji ve výši 88 307 mil. Kč, což je 94,0 % schváleného rozpočtu a 99,3 % rozpočtu po změnách, a poplatky, které činily 151 mil. Kč, což je 15,1 % schváleného rozpočtu a 100,0 % rozpočtu po změnách. Úspora výdajů oproti schválenému rozpočtu ve výši 6,5 mld. Kč byla důsledkem aktivního řízení likvidity státní pokladny, státního dluhu a vhodného časování emisní činnosti ze strany Ministerstva financí. Výdaje kapitoly v roce 2024 byly o 20 140 mil. Kč vyšší než celkové výdaje kapitoly v roce 2023, které činily 68 318 mil. Kč.

Z celkových úrokových výdajů ve výši 88 307 mil. Kč činily úrokové výdaje na vnitřní dluh 83 600 mil. Kč a úrokové výdaje na vnější dluh 3 452 mil. Kč. Peněžní plnění nahrazující úrok majitelům vybraných účtů státní pokladny snížené o saldo úroků ze zůstatků na platebních účtech Ministerstva financí² pak činilo 1 254 mil. Kč.

² včetně úroků ze zůstatku na účtu Evropské centrální banky z titulu úrokových plateb v rámci evropského nástroje SURE

2.2 Podrobnější informace o příjmech a výdajích kapitoly Státní dluh

Vzhledem k nulovým příjmům kapitoly v roce 2024 jsou celkové i úrokové výdaje kapitoly rovny čistým celkovým, respektive čistým úrokovým výdajům. Čisté úrokové výdaje vnitřního dluhu jsou složeny z čistých úrokových výdajů instrumentů peněžního trhu, z čistých úrokových výdajů na státní dluhopisy pro občany a z čistých úrokových výdajů střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na domácím trhu.

V roce 2024 čisté úrokové výdaje na vnitřní dluh činily 83 600 mil. Kč oproti 64 422 mil. Kč v roce 2023. Meziročně tak byly tyto výdaje vyšší o 19 178 mil. Kč, tj. o 29,8 %. V porovnání s rokem 2023 se podíl těchto výdajů na celkových čistých úrokových výdajích zvýšil o 0,2 procentního bodu z 94,4 % na 94,7 %.

Čisté úrokové výdaje na střednědobé a dlouhodobé státní dluhopisy prodané na domácím trhu se meziročně zvýšily ze 73 141 mil. Kč v roce 2023 na 93 091 mil. Kč v roce 2024, tj. o 19 950 mil. Kč, respektive 27,3 %. Tyto výdaje byly určeny výplatami výnosů střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na domácím trhu v celkové výši 89 154 mil. Kč³, dále diskonty střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na primárním trhu ve výši 14 778 mil. Kč, diskonty střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na sekundárním trhu ve výši 5 564 mil. Kč, alikvotními úrokovými výnosy spojenými s odkupovanými střednědobými a dlouhodobými státními dluhopisy na sekundárním trhu ve výši 190 mil. Kč a premii střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů odkoupených na sekundárním trhu ve výši 8 mil. Kč. Tyto výdaje byly naopak snižovány příjmovými toky spojenými s prodeji střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na primárním trhu, kdy premie činily 7 874 mil. Kč a alikvotní úrokové výnosy 4 658 mil. Kč, dále příjmovými toky spojenými s prodeji střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na sekundárním trhu, kdy premie činily 2 601 mil. Kč a alikvotní úrokové výnosy 1 082 mil. Kč, a diskonty střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů odkoupených na sekundárním trhu ve výši 388 mil. Kč.

Meziroční růst čistých úrokových výdajů střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na domácím trhu byl určen především zvýšením výplat výnosů střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na domácím trhu o 7 658 mil. Kč, a to především v důsledku zvýšení celkového stavu prodaných státních dluhopisů. Zmíněný meziroční růst byl rovněž způsoben snížením příjmových toků spojených s premii emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na primárním trhu o 5 211 mil. Kč a snížením příjmových toků spojených s alikvotními úrokovými výnosy střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na primárním trhu o 1 035 mil. Kč především v důsledku poklesu jmenovité hodnoty dluhopisů prodaných v roce 2024 oproti roku 2023, dále růstem výdajů spojených s diskonty střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na primárním trhu o 3 574 mil. Kč, růstem čistých výdajových toků spojených se střednědobými a dlouhodobými státními dluhopisy prodávanými na sekundárním trhu o 1 694 mil. Kč a konečně poklesem čistých příjmových toků spojených se střednědobými a dlouhodobými státními dluhopisy odkupovanými na sekundárním trhu o 778 mil. Kč.

Čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu v roce 2024 činily 15 402 mil. Kč, přičemž byly dány zejména přijatými úroky z operací řízení korunové likvidity státní pokladny (reverzních repo operací s kolaterálem v podobě poukázek České národní banky, státních pokladničních poukázek a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů a depozitních operací) ve výši 17 309 mil. Kč, přijatými úroky ve výši 389 mil. Kč z eurových úvěrů poskytnutých v souladu s § 35 odst. 5 rozpočtových pravidel, dále přijatými úroky z reverzních repo operací v cizí měně s kolaterálem poukázek České národní banky a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů ve výši 1 584 mil. Kč a konečně prostředky přijatými z realizovaných zápůjčních facilit státních dluhopisů ve formě kolateralizovaných zápůjček ve výši 2 mil. Kč.

Čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu v roce 2024 byly naopak snižovány výdajovými toky spojenými s diskonty emisí státních pokladničních poukázek ve výši 3 882 mil. Kč.

Oproti roku 2023, kdy čisté úrokové příjmy instrumentů peněžního trhu činily 19 840 mil. Kč, tak tyto poklesly o 4 438 mil. Kč. Tento pokles byl dán především snížením čistých úroků z operací řízení korunové likvidity státní pokladny o 4 867 mil. Kč zejména v důsledku snížení základní úrokové sazby České národní banky v průběhu roku 2024 z 6,75 % p. a. až na 4,00 % p. a., dále pak poklesem příjmových toků z titulu úroků inkasovaných z eurových úvěrů poskytnutých v souladu s § 35 odst. 5 rozpočtových pravidel o 2 210 mil. Kč a

³ Po zahrnutí vlivu retrocese úroků z dluhopisů prodaných Evropské investiční bance ve výši cca 32 mil. Kč.

konečně snížením prostředků přijatých z realizovaných zápůjčních facilit státních dluhopisů ve formě kolateralizovaných zápůjček o 3 mil. Kč.

Naopak v roce 2024 oproti roku 2023 došlo k meziročnímu poklesu výdajů na přijaté zápůjčky v podobě depozitních operací denominovaných v cizích měnách o 1 675 mil. Kč v důsledku absence tohoto instrumentu v roce 2024, dále k poklesu diskontů státních pokladničních poukázek o 622 mil. Kč především v důsledku meziročnímu snížení průměrných výnosů do splatnosti a nižší celkové jmenovité hodnotě korunových státních pokladničních poukázek prodaných v roce 2024 oproti stejnému období minulého roku a konečně k růstu úroků z reverzních repo operací v cizí měně s kolaterálem poukázek České národní banky a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů o 344 mil. Kč.

Čisté úrokové výdaje na státní dluhopisy pro občany dosáhly v roce 2024 výše 5 911 mil. Kč, přičemž byly dány zejména reinvesticemi výnosů státních dluhopisů pro občany ve výši 5 337 mil. Kč, dále výplatami poměrného výnosu při splacení těchto dluhopisů před stanovenou dobou splatnosti na základě uplatnění práva držitelů ve výši 574 mil. Kč a konečně výplatami výnosů státních dluhopisů pro občany ve výši 4 tis. Kč. Čisté úrokové výdaje na státní dluhopisy pro občany se tak oproti roku 2023 meziročně snížily o 5 209 mil. Kč. Tento významný pokles byl především důsledkem skutečnosti, že výnosy emisí proti-inflačního Dluhopisu Republiky v roce 2024 dosahovaly výrazně nižších hodnot než v roce 2023.

Čisté úrokové výdaje na vnější dluh v roce 2024 byly dány čistými úrokovými výdaji střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle zahraničního práva a čistými úrokovými výdaji na přijaté zápůjčky a úvěry. V roce 2024 tyto výdaje činily 3 452 mil. Kč oproti 3 022 mil. Kč v roce 2023 a vzrostly tak meziročně o 430 mil. Kč.

Čisté úrokové výdaje z titulu střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů vydaných podle zahraničního práva v roce 2024 činily celkem 386 mil. Kč, včetně vlivu zajišťovacích derivátových operací. Vzhledem k tomu, že v roce 2023 dosáhly tyto výdaje celkem 305 mil. Kč, došlo k jejich meziročnímu růstu o 81 mil. Kč, tj. o 26,5 %.

Čisté úrokové výdaje z přijatých zápůjček a úvěrů dosáhly v roce 2024 výše 3 067 mil. Kč, zatímco v roce 2023 činily 2 717 mil. Kč, tj. vzrostly meziročně o 350 mil. Kč, tj. o 12,9 %. Tyto výdaje byly dány jednak úrokovými výdaji spojenými s finanční pomocí v rámci evropského nástroje SURE ve výši 1 786 mil. Kč, které se meziročně zvýšily o 100 mil. Kč, a rovněž úrokovými výdaji spojenými s úvěry přijatými od Evropské investiční banky ve výši 1 281 mil. Kč, které se meziročně zvýšily o 249 mil. Kč především v důsledku dopadu postupného přijímání nových úvěrů.

Součástí úrokových toků kapitoly v roce 2024 bylo také peněžní plnění nahrazující úrok majitelům účtů podle § 3 písm. h) bodů 11 až 13 a 15 až 17 rozpočtových pravidel ve výši 1 288 mil. Kč a úroky ze zůstatků na souhrnných účtech státní pokladny a platebních účtech pro řízení likvidity státní pokladny a řízení státního dluhu v celkové výši 34 mil. Kč.

Z hlediska rozpočtové skladby byla převážná část úrokových výdajů ve výši 86 633 305 tis. Kč zaznamenána na položce 5141 – Úroky vlastní, další část ve výši 199 183 tis. Kč na položce 5146 – Úrokové výdaje na finanční deriváty k vlastním dluhopisům, další část ve výši 186 353 tis. Kč na položce 5147 – Úrokové výdaje na finanční deriváty kromě výdajů na deriváty k vlastním dluhopisům a poslední část ve výši 1 287 765 tis. Kč na položce 5811 – Výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu. Z poplatků byla rozhodující část ve výši 149 561 tis. Kč zaznamenána na položce 5144 – Úplaty dluhové služby, zatímco 1 420 tis. Kč na položce 5362 – Platby daní státnímu rozpočtu.

Z hlediska sledování rovnoměrnosti běžných (a současně celkových) realizovaných výdajů kapitoly Státní dluh lze konstatovat, že tyto činily v 1. čtvrtletí 2024 celkem 11 329 mil. Kč, ve 2. čtvrtletí 2024 dosáhly 31 539 mil. Kč, ve 3. čtvrtletí 2024 pak 17 613 mil. Kč a konečně ve 4. čtvrtletí 2024 činily 27 975 mil. Kč.

Relativně vysoké celkové výdaje kapitoly ve 2. čtvrtletí 2024 a ve 4. čtvrtletí 2024 byly dány zejména vysokým počtem výplatních termínů střednědobých a dlouhodobých dluhopisů prodaných na domácím trhu.

2.3 Přehled úprav rozpočtu kapitoly Státní dluh v roce 2024

Tabulka č. 10: Původně schválený rozpočet kapitoly Státní dluh na rok 2024 (Kč)

Příjmy		
	Daňové příjmy ^{*)}	0
	Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem	0
	v tom: ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	0
Výdaje		
	Obsluha státního dluhu	94 966 880 286
Financování		
	Změna stavu státního dluhu	256 390 943 010
	Změna stavu na účtech státních finančních aktiv ^{**)}	-4 390 943 010

^{*)} bez příjmů z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

^{**) včetně jaderného účtu a zvláštního účtu rezervy důchodového pojištění}

Zdroj: MF

Z rozpočtu výdajů kapitoly 396 – Státní dluh bylo v průběhu roku 2024 realizováno 6 rozpočtových opatření (dále též „ROP“), která v souhrnu snížila výdajový specifický ukazatel Obsluha státního dluhu o 5 866 829 905 Kč.

V průběhu roku 2024 bylo realizováno ROP ve prospěch kapitoly 313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 500 000 000 Kč z titulu navýšení výdajů spojených s realizací zákona č. 118/2000 Sb. (insolvence Liberty Ostrava, a.s.), dále ROP ve prospěch kapitoly 313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 130 000 000 Kč z titulu navýšení výdajů spojených s realizací zákona č. 118/2000 Sb. (insolvence větších společností), dvě ROP ve prospěch kapitoly 398 – Všeobecná pokladní správa na posílení Rezervy na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků (zákon č. 240/2000 Sb.), a to ve výši 50 337 005 Kč a 16 492 900 Kč, dále ROP ve prospěch kapitoly 313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 5 000 000 000 Kč na navýšení výdajů na Dávky důchodového pojištění a konečně ROP ve prospěch kapitoly 313 – Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši 170 000 000 Kč na navýšení výdajů na Dávky pomoci v hmotné nouzi a Dávky nemocenského pojištění.

V důsledku těchto rozpočtových opatření byl schválený rozpočet výdajů kapitoly 396 – Státní dluh snížen z 94 966 880 286 Kč o 5 866 829 905 Kč na 89 100 050 381 Kč.

Původně schválený schodek státního rozpočtu na rok 2024 činil 252 000 000 000 Kč, rozpočet ukazatele „Financování – změna stavu státního dluhu“ dosahoval 256 390 943 010 Kč, schválený rozpočet ukazatele „Financování – změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ činil -4 390 943 010 Kč.

V důsledku schválení změny zákona o státním rozpočtu na rok 2024 v souvislosti s nutností řešení škod po povodních ze září 2024 došlo k navýšení schváleného schodku státního rozpočtu o 30 000 000 000 Kč na 282 000 000 000 Kč. Rozpočet ukazatele „Financování – změna stavu státního dluhu“ se zvýšil na 286 390 943 010 Kč, schválený rozpočet ukazatele „Financování – změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ zůstal -4 390 943 010 Kč.

V průběhu roku 2024 nebyla realizována žádná rozpočtová opatření, která by měla dopad na ukazatele financování.

Tabulka č. 11: Rozpočet kapitoly Státní dluh na rok 2024 po schválení změny zákona o státním rozpočtu a provedení rozpočtových opatření (Kč)

Příjmy		
	Daňové příjmy ^{*)}	0
	Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem	0
	v tom: ostatní nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	0
Výdaje		
	Obsluha státního dluhu	89 100 050 381
Financování		
	Změna stavu státního dluhu	286 390 943 010
	Změna stavu na účtech státních finančních aktiv ^{**) včetně jaderného účtu a zvláštního účtu rezervy důchodového pojištění}	-4 390 943 010

^{*)} bez příjmů z povinného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

^{**) včetně jaderného účtu a zvláštního účtu rezervy důchodového pojištění}

Zdroj: MF

Skutečnost dosažená v rámci ukazatele „Financování – změna stavu státního dluhu“ v kapitole Státní dluh činila 276 998 677 307,43 Kč. Skutečnost dosažená v rámci ukazatele „Financování – změna stavu na účtech státních finančních aktiv“ v kapitole Státní dluh činila -5 599 894 547,67 Kč. Celkem tak bylo v roce 2024 dosaženo schodku státního rozpočtu ve výši 271 398 782 759,76 Kč.

III. Řízení státního dluhu

1 Strategie financování a řízení státního dluhu

Základní rámec realizace financování státu pro rok 2024 a výchozí limity a cíle pro jednotlivé sledované ukazatele portfolia státního dluhu ve střednědobém výhledu byly konkretizovány ve Strategii financování a řízení státního dluhu České republiky na rok 2024, která byla uveřejněna dne 4. ledna 2024. Následně byla dne 28. června 2024 uveřejněna Strategie financování a řízení státního dluhu České republiky na rok 2024 – aktualizace na 2. pololetí.

Za účelem krytí eurové potřeby financování je i nadále využíván financující kanál v podobě vydávání státních pokladničních poukázek denominovaných v jednotné evropské měně. V roce 2024 nedošlo k revizi strategických cílů a limitů refinančního a úrokového rizika, jejichž platnost je vyhlášována pro střednědobý horizont, v souvislosti s dostatečnou likviditou na souhrnných účtech státní pokladny a poměrně stabilními zůstatky těch majitelů účtů, kteří jsou pod souhrnné účty státní pokladny zahrnuti povinně, zefektivňováním a modernizací řízení likvidity státní pokladny. Pro ukazatele čisté cizoměnové expozice státního dluhu byla pro rok 2024 nově stanovena limitní hranice ve výši 10,0 % (krátkodobě + 2,0 p. b.) celkového státního dluhu.

Koncept definice střednědobých cílů a limitů umožňuje pružnou reakci na krátkodobé tržní podmínky a na zájem investorů o instrumenty v určitém segmentu doby do splatnosti či doby do refixace. Krátkodobé vychýlení ze stanovených strategických střednědobých limitů a cílů pro rizikové parametry dluhového portfolia pro refinanční a úrokové riziko je možné, avšak emisní činnost ve střednědobém horizontu je vždy plánována tak, aby definované cíle a limity byly v tomto horizontu splněny.

Tabulka č. 12: Cíle, limity a rizikové parametry dluhového portfolia

Ukazatel	31.12.2022	31.12.2023	Vyhlášené cíle a limity pro střednědobý horizont v roce 2024	31.12.2024
Krátkodobý státní dluh	12,1 %	6,7 %	20,0 % a méně	9,1 %
Střednědobý státní dluh	47,0 %	43,8 %	70,0 % a méně	45,5 %
Průměrná doba do splatnosti	6,2 roku	6,4 roku	6,5 roku	6,3 roku
Úroková refixace do 1 roku	23,2 %	18,5 %	40,0 % a méně	20,4 %
Průměrná doba do refixace	5,6 roku	5,6 roku	5,0 až 6,0 roku	5,6 roku
Čistá cizoměnová expozice s dopadem na výši státního dluhu	5,8 %	5,5 %	10,0 % ¹	5,2 %
Čistá krátkodobá cizoměnová expozice s dopadem na výši úrokových výdajů na obsluhu státního dluhu	3,6 %	4,2 %	10,0 % ¹	3,2 %

¹ V případě nenadálé depreciace domácí měny je možné krátkodobé překročení o 2 p. b. Stanovená limitní hranice je platná pro každý rok střednědobého horizontu bez možnosti jejího dlouhodobého překročení, avšak její výše je podmíněna tím, že nedojde k výraznějšímu oslabení kurzu koruny.

Zdroj: MF

Podíl krátkodobého státního dluhu ke konci roku 2024 činil 9,1 % celkového státního dluhu a nachází se tak pod limitní hranicí stanovenou pro střednědobý horizont. Hodnota podílu střednědobého státního dluhu na celkovém státním dluhu ke konci roku 2024 činí 45,5 %, oproti konci roku 2023 se tak zvýšila o 1,7 procentního bodu, přičemž i tento ukazatel se dále pohybuje pod limitní hranicí stanovenou pro střednědobý horizont. Průměrná doba do splatnosti státního dluhu na konci roku 2024 dosáhla úrovně 6,3 roku a směřovala tak k nastavenému střednědobému cíli pro tento parametr refinančního rizika státního dluhu, který byl v rámci Strategie financování a řízení státního dluhu na rok 2024 ponechán na úrovni 6,5 roku. Podíl úrokové refixace do jednoho roku na celkovém státním dluhu se ke konci roku 2024 pohybuje na úrovni 20,4 %, čímž došlo k meziročnímu nárůstu tohoto ukazatele o 1,9 procentního bodu. Ke konci roku 2024 činí hodnota podílu čisté cizoměnové expozice s dopadem na výši státního dluhu 5,2 % celkového státního dluhu a hodnota podílu čisté krátkodobé cizoměnové expozice s dopadem na výši úrokových výdajů

na obsluhu státního dluhu ke konci roku 2024 dosahuje 3,2 % celkového státního dluhu. Hodnoty těchto ukazatelů se také pohybují pod svojí limitní hranicí.

Rozpočet kapitoly 396 – Státní dluh je každoročně sestavován na základě analýzy úrokových výdajů Cost-at-Risk. Očekávané čisté výdaje činily 94,0 mld. Kč, přičemž skutečně čisté výdaje kapitoly v roce 2024 jsou na úrovni 88,5 mld. Kč, tj. 1,1 % HDP. Srovnání skutečně realizovaných čistých úrokových výdajů státního dluhu se simulovanými hodnotami očekávaných výdajů (průměrem simulací) a úrokových výdajů v riziku (95% a 99% kvantil simulací) v letech 2023 a 2024 zachycuje následující tabulka. Čisté úrokové výdaje tak i v roce 2024 zůstaly pod hranicí CaR 95 % i CaR 99 %, které byly stanoveny na úrovni 105,3 mld. Kč, respektive na 111,3 mld. Kč.

Tabulka č. 13: Očekávané vs. skutečné čisté úrokové výdaje v roce 2023 a 2024 (mld. Kč)

	2023	2024
Skutečné výdaje	68,2	88,3
Očekávané výdaje	68,1	93,0
CaR 95 %	79,8	105,3
CaR 99 %	85,5	111,3
Odchylka očekávání od skutečnosti	-0,1	4,7

Zdroj: MF

Očekávané čisté úrokové výdaje predikované modelem jsou o 4,7 mld. Kč vyšší oproti skutečnosti. Diference očekávaných čistých úrokových výdajů ve výši 4,7 mld. Kč je oproti očekávání danému modelem způsobena na jedné straně vlivem vyšších výdajů spojených s vydáváním střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů a státních pokladničních poukázek a na druhé straně vyššími než očekávanými příjmy státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny v prostředí pozvolného poklesu základních úrokových sazeb České národní banky.

Počínaje rokem 2013 je v rámci efektivního řízení v souladu s nejmodernějšími principy řízení vládních financí využívána disponibilní likvidita státní pokladny v procesu krytí potřeby financování. Rezervu peněžních prostředků, která byla v minulých letech vytvářena emisní činností při souvztažném růstu hrubého státního dluhu, tak nahrazují ostatní disponibilní peněžní prostředky centrálního systému řízení souhrnných účtů státní pokladny.

2 Řízení likvidity státní pokladny v roce 2024

V rámci řízení likvidity korunové státní pokladny byly v roce 2024 provedeny krátkodobé investice s použitím kolaterálu poukázek České národní banky v celkové jmenovité hodnotě 11 635 213 mil. Kč, splátky přitom dosáhly celkové jmenovité hodnoty 11 713 123 mil. Kč. V rámci těchto provedených operací byla dosažena průměrná úroková sazba 5,0 % p. a. Celkový čistý příjem z korunových operací s použitím kolaterálu poukázek České národní banky vypořádaný se státním rozpočtem v roce 2024 činil 16 297 mil. Kč. Celkový příjem ze zápůjček a úvěrů poskytnutých v souladu s § 35 odst. 5 a § 35a zákona o rozpočtových pravidlech majitelům účtů podle § 3 písm. h) rozpočtových pravidel činil 1 012 mil. Kč. Výplata peněžního plnění nahrazujícího úrok v korunách českých činila 1 193 mil. Kč. Úročením zůstatků běžných korunových účtů bylo dosaženo příjmu 1 mil. Kč. Celkový čistý příjem v rámci řízení likvidity korunové státní pokladny vypořádaný se státním rozpočtem v roce 2024 činil 16 117 mil. Kč.

V rámci řízení likvidity eurové státní pokladny byly v roce 2024 provedeny krátkodobé investice s použitím kolaterálu poukázek České národní banky a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů České republiky v celkové jmenovité hodnotě 32 335 mil. EUR, splátky přitom dosáhly celkové jmenovité hodnoty 29 876 mil. EUR. V rámci těchto provedených operací byla dosažena průměrná úroková sazba 3,6 % p. a. Celkový čistý příjem z eurových operací s použitím kolaterálu poukázek České národní banky a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů České republiky vypořádaný se státním rozpočtem v roce 2024 činil 1 294 mil. Kč. Celkový příjem ze zápůjček a úvěrů poskytnutých v souladu s § 35 odst. 5 a § 35a zákona o rozpočtových pravidlech majitelům účtů podle § 3 písm. h) rozpočtových pravidel činil 389 mil. Kč. Výplata peněžního plnění nahrazujícího úrok v jednotné evropské měně činila 51 mil. Kč. Úročením zůstatků běžných

eurových účtů bylo dosaženo příjmu 13 mil. Kč. Celkový čistý příjem v rámci řízení likvidity eurové státní pokladny vypořádaný se státním rozpočtem v roce 2024 činil 1 645 mil. Kč.

V rámci řízení likvidity dolarové státní pokladny byly v roce 2024 provedeny krátkodobé investice s použitím kolaterálu poukázek České národní banky a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů České republiky v celkové jmenovité hodnotě 5 434 mil. USD, splátky přitom dosáhly celkové jmenovité hodnoty 5 402 mil. USD. V rámci těchto provedených operací byla dosažena průměrná úroková sazba 5,1 % p. a. Celkový čistý příjem z dolarových operací s použitím kolaterálu poukázek České národní banky a střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů České republiky vypořádaný se státním rozpočtem v roce 2024 činil 290 mil. Kč. Výplata peněžního plnění nahrazujícího úrok v amerických dolarech činila 44 mil. Kč. Úročením zůstatků běžných dolarových účtů bylo dosaženo příjmu 20 mil. Kč. Celkový čistý příjem v rámci řízení likvidity dolarové státní pokladny vypořádaný se státním rozpočtem v roce 2024 činil 266 mil. Kč.

K 31. prosinci 2024 byly na majetkových účtech Ministerstva financí evidovány poukázky České národní banky v celkové jmenovité hodnotě 176 193 mil. Kč, které představovaly hodnotu kolaterálu aktivních investičních operací a státní pokladniční poukázky v celkové jmenovité hodnotě 100 000 mil. Kč určené jako kolaterál výpůjčních repo operací pro případ posilování likvidity státní pokladny.

Tabulka č. 14: Porovnání čistých příjmů státního rozpočtu z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny v roce 2023 a 2024 (mil. Kč)

Čisté příjmy	2023	2024	2024/2023
z korunových DEPO a REPO operací	21 396	16 117	75,3
z eurových DEPO a REPO operací	2 157	1 645	76,2
z dolarových DEPO a REPO operací	18	266	1 458,0
ze záůjčných facilit	5	2	39,4
Celkem čisté příjmy dosažené při řízení likvidity státní pokladny a státního dluhu	23 577	18 030	76,5

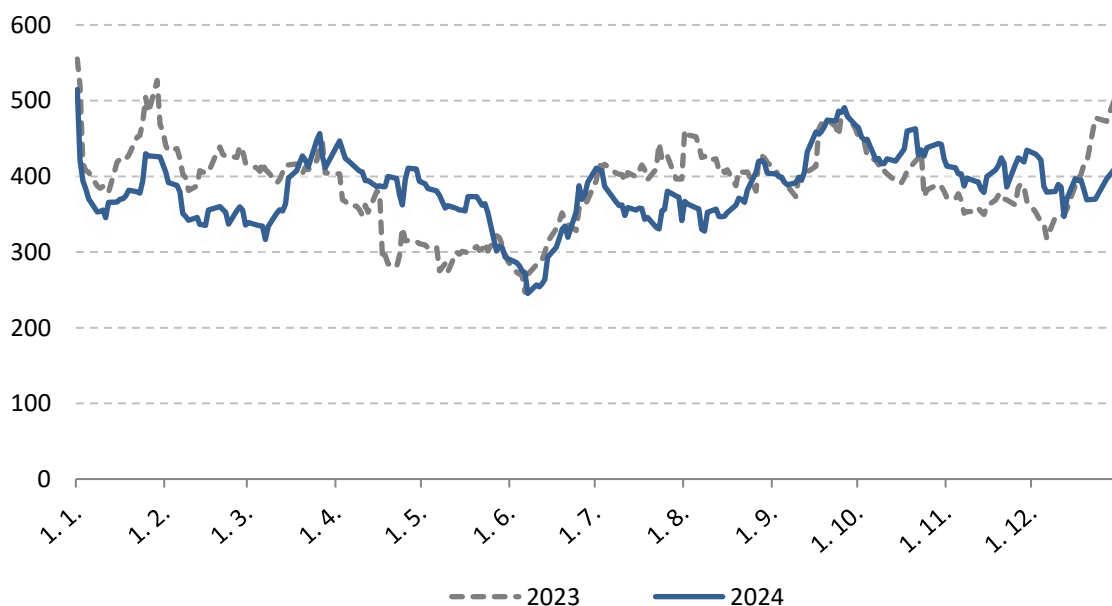
Zdroj: MF

Zatímco v roce 2024 dosáhly celkové čisté úrokové příjmy z operací v rámci řízení likvidity státní pokladny výše 18 030 mil. Kč, v roce 2023 dosáhly 23 577 mil. Kč. Důvodem meziročního poklesu byl především pokles základních úrokových sazeb České národní banky, což se projevilo v poklesu výnosů z investičních operací v rámci řízení likvidity korunové státní pokladny.

Tak jako v každém roce je stav státní pokladny nejvíce ovlivněn vývojem salda státního rozpočtu, emisní činností, splátkami státních dluhopisů a příjmy od Evropské komise.

Graf č. 4: Státní pokladna za rok 2023 a 2024

mld. Kč

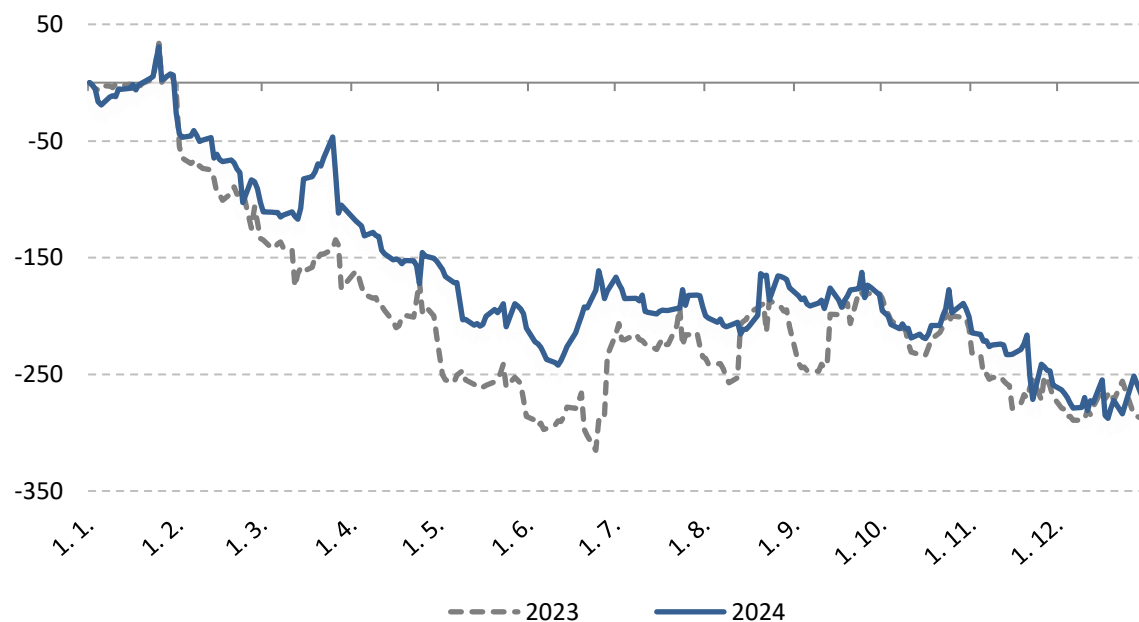

Zdroj: ČNB a MF

Schodek hospodaření státního rozpočtu za rok 2024 meziročně klesl o 17,1 mld. Kč na 271,4 mld. Kč. Meziroční zlepšení salda odráží nárůst výběru daní a pojistného na straně příjmů a umírněný růst celkových výdajů.

Graf č. 5: Vývoj státního rozpočtu za rok 2023 a 2024

mld. Kč

Zdroj: ČNB a MF

IV. Tabulková příloha

Příloha č. 1: Vývoj státního dluhu České republiky v roce 2024

Příloha č. 2: Výdaje na státní dluh České republiky v roce 2024

Zdroj Příloh 1 až 2: MF

Příloha č. 1: Vývoj státního dluhu České republiky v roce 2024 (mld. Kč)

N á z e v	S t a v k 1. 1. 2024	V ý p ů j č n í o p e r a c e (a)	S p l á t k y (b)	K u r z o v é r o z d í l y a o s t a t n í v l i v y (c)	Z m ě n a (a - b + c)	S t a v k 31. 12. 2024
STÁTNÍ DLUH CELKEM	3 110,9	672,3	421,6	3,7	254,3	3 365,2
Vnitřní dluh	2 958,8	643,0	421,0	1,5	223,5	3 182,3
Státní pokladniční poukázky denominované v korunách českých	7,8	117,8	94,1		23,7	31,5
Státní pokladniční poukázky denominované v jednotné evropské měně	37,1	125,1	112,6	0,8	13,3	50,4
49. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	79,0				0,0	79,0
53. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	23,2	1,7			1,7	24,8
58. emise dlouhodobých dluhopisů (2009)	69,8		69,8		-69,8	0,0
78. emise dlouhodobých dluhopisů (2013)	149,0				0,0	149,0
89. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	135,0		30,3		-30,3	104,7
90. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	119,0				0,0	119,0
94. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	149,0				0,0	149,0
95. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	149,0				0,0	149,0
100. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	142,4	11,1			11,1	153,5
103. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	149,0				0,0	149,0
105. emise dlouhodobých dluhopisů (2018)	149,0				0,0	149,0
106. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	2,7	0,1	0,1		0,0	2,7
107. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,8	0,0	0,0		0,0	0,8
108. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,3	0,0	0,0		0,0	0,4
110. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	6,3	0,2	0,6		-0,4	5,8
111. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1
112. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	1,4	0,0	0,1		-0,1	1,3
113. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
114. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
115. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	1,9	0,1	0,1		0,0	1,9
116. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
117. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
118. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	2,5	0,1	0,2		-0,1	2,4
119. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
120. emise střednědobých dluhopisů (2020)	119,0		9,5		-9,5	109,5
121. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	149,0				0,0	149,0
122. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1
123. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	2,5	0,1	0,3		-0,3	2,2
124. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
125. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	65,1	18,0			18,0	83,2
127. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
128. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	4,8	0,1	0,7		-0,6	4,2
129. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	12,4			0,2	0,2	12,6
130. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	84,0	0,2			0,2	84,2
131. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
132. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	5,8	0,6	1,2		-0,7	5,2
133. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
134. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	4,1	0,1	0,2		-0,2	3,9
135. emise střednědobých dluhopisů (2021)	40,4		40,4		-40,4	0,0
136. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
137. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	5,4	0,1	1,0		-0,9	4,6
138. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	149,0				0,0	149,0
139. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	115,5		1,1		-1,1	114,4
140. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
141. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	6,6	0,1	1,0		-0,8	5,8
142. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	47,3	23,2			23,2	70,4
143. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	0,1	0,0	0,0		0,0	0,1
144. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	46,8	3,6	4,6		-1,0	45,9
145. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	68,4	55,7			55,7	124,1
146. emise střednědobých dluhopisů (2022)	24,7		25,2	0,5	-24,7	0,0
147. emise střednědobých dluhopisů (2022)	27,7		27,7		-27,7	0,0
148. emise střednědobých dluhopisů (2022)	105,6	0,4			0,4	106,0
149. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	100,0	8,2			8,2	108,2
150. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	142,5	5,9			5,9	148,4
151. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	71,4	70,0			70,0	141,4
152. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	35,8	8,4			8,4	44,2
153. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	66,4	1,4			1,4	67,8
154. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	50,7	64,4			64,4	115,0
155. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	33,0	20,7			20,7	53,7
156. emise dlouhodobých dluhopisů (2024)	0,0	53,4			53,4	53,4
157. emise dlouhodobých dluhopisů (2024)	0,0	28,8			28,8	28,8
158. emise dlouhodobých dluhopisů (2024)	0,0	4,5			4,5	4,5
159. emise střednědobých dluhopisů (2024)	0,0	18,9		-0,1	18,9	18,9
Směnky a nesplacené jmenovité hodnoty státních dluhopisů	0,1			0,0	0,0	0,1
Vnější dluh	152,1	29,3	0,6	2,2	30,9	183,0
1. emise státních dluhopisů denominovaná v japonských jenech (2006)	4,7			-0,1	-0,1	4,6
Úvěry od EIB	28,7	22,5	0,6	0,1	21,9	50,6
Úvěry od CEB	7,4	2,0		0,1	2,1	9,6
Úvěry od EK v rámci nástroje SURE	111,3			2,1	2,1	113,3
Úvěry od EK v rámci nástroje RRF	0,0	4,8		0,0	4,8	4,8

Příloha č. 2: Výdaje na státní dluh České republiky v roce 2024 (mil. Kč)

N á z e v	Úrok	Poplatky dluhové služby	Celkové výdaje
CELKEM	88 306,6	151,0	88 457,6
Vnitřní státní dluh	83 600,2	134,9	83 735,1
Státní pokladniční poukázky denominované v korunách	2 074,9	0,0	2 074,9
Státní pokladniční poukázky denominované v jednotné evropské měně	1 807,3	2,9	1 810,3
49. emise dlouhodobých dluhopisů (2006)	3 318,0	0,2	3 318,2
53. emise dlouhodobých dluhopisů (2007)	1 026,9	1,8	1 028,7
58. emise dlouhodobých dluhopisů (2009)	4 027,3	0,1	4 027,5
66. emise střednědobých dluhopisů (2011)	0,0		0,0
78. emise dlouhodobých dluhopisů (2013)	3 725,0	0,2	3 725,2
87. emise dlouhodobých dluhopisů (2013)	0,0		0,0
89. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	3 094,2	0,3	3 094,6
90. emise dlouhodobých dluhopisů (2014)	7 053,1	0,2	7 053,3
94. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	1 415,5	0,2	1 415,7
95. emise dlouhodobých dluhopisů (2015)	1 490,0	0,2	1 490,2
100. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	1 281,1	1,9	1 283,0
103. emise dlouhodobých dluhopisů (2017)	2 980,1	0,3	2 980,4
105. emise dlouhodobých dluhopisů (2018)	4 097,5	0,3	4 097,8
106. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	80,7	0,1	80,8
107. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	20,4	0,0	20,4
108. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	8,7	0,1	8,8
110. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	209,7	0,1	209,8
111. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	1,2	0,1	1,2
112. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	36,9	0,0	37,0
113. emise dlouhodobých dluhopisů (2019)	0,2	0,0	0,2
114. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,7	0,1	0,8
115. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	171,3	0,1	171,3
116. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,2	0,0	0,2
117. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,6	0,1	0,7
118. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	71,1	1,9	73,0
119. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,2	0,0	0,3
120. emise střednědobých dluhopisů (2020)	1 416,4	0,2	1 416,7
121. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	1 788,0	0,0	1 788,0
122. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	1,2	0,1	1,4
123. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	83,5	1,2	84,6
124. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,5	0,1	0,6
125. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	6 391,5	3,4	6 394,9
127. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,3	0,1	0,4
128. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	128,4	3,2	131,6
129. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)		0,2	0,2
130. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	67,1	0,2	67,4
131. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	0,7	0,1	0,8
132. emise dlouhodobých dluhopisů (2020)	719,7	6,6	726,3
133. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,3	0,1	0,4
134. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	94,4	3,8	98,1
135. emise střednědobých dluhopisů (2021)		0,2	0,2
136. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,6	0,1	0,7
137. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	154,7	3,5	158,2
138. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	2 607,5	0,4	2 607,9
139. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	7 078,7	0,4	7 079,1
140. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	0,6	0,1	0,6
141. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	142,5	4,2	146,8
142. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	5 809,7	3,9	5 813,5
143. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	1,2	0,1	1,3
144. emise dlouhodobých dluhopisů (2021)	3 980,7	38,1	4 018,8
145. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	4 681,6	9,4	4 691,0
146. emise střednědobých dluhopisů (2022)		0,1	0,1
147. emise střednědobých dluhopisů (2022)	1 707,7	0,2	1 707,9
148. emise střednědobých dluhopisů (2022)	6 307,0	0,3	6 307,2
149. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	5 043,3	0,8	5 044,1
150. emise dlouhodobých dluhopisů (2022)	6 669,1	0,5	6 669,6
151. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	-2 907,4	12,1	-2 895,2
152. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	792,7	1,4	794,1
153. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	2 379,9	0,4	2 380,3
154. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	1 421,4	8,3	1 429,7
155. emise dlouhodobých dluhopisů (2023)	2 723,6	4,9	2 728,5
156. emise dlouhodobých dluhopisů (2024)	3 246,2	7,4	3 253,6
157. emise dlouhodobých dluhopisů (2024)	808,6	4,5	813,0
158. emise dlouhodobých dluhopisů (2024)	149,6	1,7	151,3
159. emise střednědobých dluhopisů (2024)	1 399,9	1,6	1 401,5
Reversní repo operace v Kč	-16 297,2		-16 297,2
Reversní depozitní operace v Kč	-1 012,1		-1 012,1
Reversní repo operace v cizí měně	-1 583,8		-1 583,8
Poskytnuté úvěry	-389,2		-389,2
Zápůjčky cenných papírů	-2,0		-2,0
Vnější státní dluh	3 452,3	0,0	3 452,3
Derivátové operace	186,4		186,4
1. emise státních dluhopisů denominovaná v japonských jenech (2006)	199,2		199,2
Úvěry od EIB	1 280,8		1 280,8
1. tranše finanční pomoci SURE	50,5		50,5
SURE - dodatečná finanční pomoc	1 735,5		1 735,5
Platební účty	1 254,2	0,0	1 254,2
Ostatní		16,0	16,0